

Wyrok z dnia 9 grudnia 1998 r.

I PKN 505/98

Sąd drugiej instancji może pominąć dowód z przesłuchania strony (art. 381 KPC), jeżeli został on dopuszczony w pierwszej instancji, a strona przez własne niestawiennictwo uniemożliwiła jego przeprowadzenie (art. 302 § 1 KPC).

Przewodniczący: SSN Andrzej Kijowski, Sędziowie SN: Józef Iwulski (sprawozdawca), Roman Kuczyński.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 1998 r. sprawy z powództwa Rodneya H. przeciwko L.C. Poland Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w M. o zapłatę, na skutek kasacji powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach z dnia 22 kwietnia 1998 r. [...]

o d d a l i ł kasację i zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej koszty postępowania kasacyjnego w kwocie 1687 zł (jeden tysiąc sześćset osiemdziesiąt siedem złotych).

U z a s a d n i e

Powód Rodney H. domagał się zasądzenia od strony pozwanej L.C. Poland Spółka z o.o. w M. kwoty 81 787 zł, stanowiącej wynagrodzenie za pracę w okresie od 1 lipca 1995 r. do 15 września 1995 r. oraz odszkodowania w wysokości wynagrodzenia za trzymiesięczny okres wypowiedzenia z tytułu bezprawnego rozwiązania umowy o pracę. Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach, wyrokiem z dnia 15 stycznia 1998 r. [...] oddalił powództwo. Sąd ustalił, że strona pozwana pertraktowała z firmą „P.” w przedmiocie świadczenia przez nią usług konsultingowych w zakresie doradztwa finansowego. W związku z negocjacjami sporządzono projekty umów, które przewidywały, że usługi będą świadczone przez tę firmę i jej przedstawiciela w osobie powoda. Do zawarcia umowy jednak nie doszło. Wobec tego, że powód jako przedstawiciel firmy „P.” zapoznał się już z dzia-

łalnością strony pozwanej, a więc wykonał pewną pracę, firma ta wystawiła faktury za wykonaną pracę. Faktury te zostały zapłacone. W oparciu o te ustalenia Sąd pierwszej instancji ocenił, że powództwo jest nieuzasadnione, gdyż między stronami nie doszło do zawarcia umowy o pracę. Powód jedynie w imieniu firmy „P.” świadczył usługi na rzecz pozwanej.

Apelację powoda od tego wyroku oddalił Sąd Apelacyjny w Katowicach. Sąd drugiej instancji uznał, że przeprowadzono wyczerpujące postępowanie dowodowe, prawidłowo ustalając, iż brak podstaw do uwzględnienia roszczenia, bowiem powód nie wykazał, że łączyła go ze stroną pozwaną umowa o pracę. Sąd drugiej instancji nie uwzględnił zgłoszonego w postępowaniu apelacyjnym wniosku o przesłuchanie powoda w charakterze strony. Dowód z przesłuchania stron dopuścił bowiem Sąd pierwszej instancji, a powód mimo dwukrotnego prawidłowego wezwania do osobistego stawiennictwa celem przesłuchania w charakterze strony, na rozprawy w dniach 3 grudnia 1997 r. oraz 15 stycznia 1998 r, nie stawiał się bez usprawiedliwienia. Dlatego w oparciu o art. 302 § 1 KPC, Sąd Wojewódzki uprawniony był do ograniczenia dowodu z przesłuchania stron, do przesłuchania strony pozwanej.

Od tego wyroku kasację złożył powód. Zarzucił naruszenie art. 233 § 1, art. 299, art. 379 pkt 5 i art. 382 KPC przez oddalenie w postępowaniu apelacyjnym wniosku o przesłuchanie powoda w charakterze strony, a w rezultacie oparcie rozstrzygnięcia na niepełnym materiale dowodowym i pozbawienie powoda możliwości obrony jego praw. Powód wywiódł, że nie został przesłuchany przez Sąd pierwszej instancji, gdyż nie stawiał się na przesłuchanie. Wyjaśnił, że mieszka w Anglii i z przyczyn rodzinnych nie mógł przyjechać do Polski i złożyć zeznań. Powód stawiał się na rozprawę apelacyjną i był gotów złożyć zeznania. Oddalenie wniosku o przesłuchanie powoda doprowadziło do niewyjaśnienia wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Strona pozwana wniosła o oddalenie kasacji i przyznanie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 381 KPC sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instan-

cji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynika później. Sąd drugiej instancji w istocie zastosował ten przepis, chociaż go nie powołał. Przepis ten zmierza do koncentracji materiału dowodowego w postępowaniu przed pierwszą instancją. Powód zgłosił wniosek dowodowy o przesłuchanie stron i został on uwzględniony. Jednakże dowód ten został w postępowaniu przed pierwszą instancją ograniczony do przesłuchania przedstawiciela strony pozwanej, gdyż powód dwukrotnie wezwany celem przesłuchania, nie stawił się na rozprawę bez usprawiedliwienia. Sąd pierwszej instancji postąpił więc zgodnie z art. 302 § 1 KPC. Należy uznać, że jeżeli strona przez własne niestawiennictwo uniemożliwiła przeprowadzenie dowodu z jej przesłuchania, a sąd pierwszej instancji w ramach art. 302 § 1 KPC ograniczył dowód do przesłuchania tylko jednej ze stron, to ponowienie tego wniosku w postępowaniu apelacyjnym jest zgłoszeniem nowego dowodu w rozumieniu art. 381 KPC. Sąd drugiej instancji zgodnie z tym przepisem może taki dowód pominąć, co też uczynił Sąd Apelacyjny. Sąd drugiej instancji nie naruszył więc w ogóle przepisów postępowania, a tym bardziej nie pozbawił powoda możliwości obrony jego praw (art. 379 pkt 5 KPC). Ocena pozostałego materiału dowodowego, dokonana przez Sąd pierwszej instancji, a zaakceptowana przez Sąd drugiej instancji jest prawidłowa i nie narusza art. 233 § 1 KPC.

Wobec tego kasacja powoda podlegała oddaleniu na podstawie art. 393¹² KPC. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 KPC.

=====